

**УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ЕКУМЕНІЧНИХ НАУК
МАГІСТЕРСЬКА ПРОГРАМА ЕКУМЕНІЧНИХ СТУДІЙ**

**ОБРАЗ БОГОРОДИЦІ У ХРИСТІЯНСЬКІЙ
ДУХОВНІЙ СПАДЩИНІ**

Магістерська робота

Студент:	Креховецька Лілія
Науковий керівник:	Сохань Галина
Науковий консультант:	Віктор Жуковський доцент кафедри Богослов'я кандидат богословських наук

ЛЬВІВ 2012

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Марія у Святому Письмі	6
1.1. Прообрази Марії у Старому Завіті	6
<i>А. Прообрази, які символізують прихід спасіння</i>	6
<i>Б. Пророцтва про обручницю Господню</i>	8
1.2. Образ Марії в Новому Завіті	9
<i>А. Благовіщення</i>	9
<i>Б. Відвідини святої Єлизавети</i>	15
<i>В. Стрітеня Господнє</i>	19
<i>Г. Віднайдення Ісуса в храмі</i>	22
<i>Д. Марія – та, що слухає Боже слово і його виконує</i>	24
<i>Е. Чудо в Кані Галилейській</i>	28
<i>Є. Жінко, ось син твій</i>	32
Розділ 2. Образ Марії в українській християнській культурі	36
2.1. Марія в українській літературі	36
2.2. Марія і українська ікона	46
2.3. Марія в усній українській традиції	61
Висновки	71
Список використаної літератури	73

ВСТУП

Основним предметом дипломної роботи є дослідження образу Матері Божої у Святому Письмі, а також в українській християнській спадщині. Протягом віків різні дослідники звертались до образу Богородиці, аналізували розуміння Її через призму Старого та Нового Завітів. Оскільки образ Марії є надзвичайно багатогранний, ми в нашій праці намагались побачити глибину цього образу, посилаючись на різні дослідження Богородичних уривків Святого Письма. Також ми намагались привідкрити оглядово засвоєння образу Діви Марії в українській культурі.

Грунтовними дослідженнями образу Марії у Святому Письмі є такі праці як: Р. Браун «Марія в Новому Завіті» (R.-E. Brown. «Mary in the New Testament»), П. Хеффнер. «Таємниця Марії» (P. Haffner. «The mystery of Mary»), А. Шептицький «Марія Мати», Іван Павло II Енцикліка «Мати Відкупителя», П. Ю. Малков «Життя Пресвятої Богородиці», Г. Чистяков «Над рядками Нового Завіту», біблійні словники та інші праці.

Хоч основний акцент праці зроблений на образі Марії у Писанні, все ж ми робимо загальний огляд вплетення цього образу в українську культуру.

Метою праці є дослідити образ Марії у Святому Письмі, а також розкрити засвоєння цього образу в різних сферах української культури.

Для досягнення мети праці перед нами стоять такі завдання:

- дослідити пророцтва про Марію у Старому Заповіті;
- проаналізувати прообрази Старого Завіту, які стосуються Матері Божої;
- заглибитись у розуміння епізоду Благовіщення різними авторами, дослідниками;
- проаналізувати ряд інших фрагментів Нового Завіту, в яких згадується Богородиця;
- дослідити, як образ Марії проникав в українську літературу, а саме в духовну, богослужбову літературу та світську;
- зробити огляд найбільш почитаних Богородичних ікон України;
- розглянути образ Марії в усній народній творчості.

Суб'єктом дипломної роботи є пізнання образу Богородиці у Святому Письмі та в українській культурі.

Об'єктом дипломної роботи є образ Марії у Святому Письмі і в українській культурі.

Матеріалами для дипломної роботи є книги Святого Письма, літературні твори, ікони, збірки пісень, щедрівок та колядок.

Актуальність дослідження полягає у потребі глибшого аналізу образу Богородиці у Святому Письмі, а також в українській християнській традиції.

Новизна наукової роботи є в намаганні глибше розкрити образ Богородиці у святому Письмі та українській культурі.

Дипломна робота складається з вступу, двох розділів, висновків, списку літератури і додатки.

Перший розділ стосується образу Марії у Святому Письмі. Він складається з двох підпунктів, які у свою чергу діляться на два і більше підпунктів. Перший підпункт торкається Марії в Старому Завіті, а саме прообрази Марії та пророцтва про Божу Матір. Другий підпункт розкриває образ Марії в новому Завіті, а саме в таких епізодах як: Благовіщення, Відвідини св. Єлизавети, Стрітеня Господнє, Віднайдення Ісуса в храмі, Марія – та, що слухає боже слово і його виконує, Чудо в Кані Галилейській, «Жінко, ось син твій.»

Другий розділ описує образ Матері Божої в українській культурі. Він поділяється на три підпункти, а саме Марія в українській літературі, Мати Божа й українська ікона і Богородиця в українському фольклорі.